รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐
วันจันทร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกวัลวที มุข ๑ (ชั้น ๑)
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑.	รองศาสตราจารย์ ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒.	นายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓.	พลตรี วิสุทธิ์ นาเงิน ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา กรมเสมียนตรา แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔.	นายสุทธิพร จีระพันธุ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕.	นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกูล ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖.	นายพรชัย ด่านวิวัฒน์ รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ

๗.	นายเฉลิมชัย รัตนจันท ที่ปรึกษากฎหมาย แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๘.	นายวรารักษ์ ชั้นสามารถ รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๙.	คุณพรทิพย์ จาละ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐.	นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์ รองเลขาธิการ ก.พ. แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๑.	นางจิราพร บุนนาค รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒.	นางอุมาสีว์ สอาดเอี่ยม รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๓.	นายประจง ประมวญ นักการข่าว ๙ ชช แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔.	นางอรวรรณ ชยางกูร ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕.	นายกิตติศักดิ์ ปรกติ	กรรมการ
๑๖.	นายขวัญชัย วศวงศ์	กรรมการ
๑๗.	นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ
๑๘.	นายเธียรชัย ณ นคร	กรรมการ

๑๙. นายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการ

๒๐. นายสุทธิศักดิ์ เอี่ยมประสิทธิ์ เลขานุการ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒๑. นางวนิดา สักการโกศล ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒๒. นายนคร เสรีรักษ์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร) ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายชูชัย ศุภวงศ์ กรรมการ ติดราชการ

๒. นายครรชิต มาลัยวงศ์ กรรมการ ติดราชการ

๓. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ กรรมการ ติดราชการ

๔. นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ กรรมการ ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันเอก สืบวงศ์ คุ้มพงษ์ กระทรวงกลาโหม

๒. พันตรี พงษ์ศิริ เผือกใจแผ้ว กระทรวงกลาโหม

๓. นายจักรพล พิมพายน สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๔. นางศิริพร ทิมอ่ำ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๕. นางปุญภา สุภพัชรี เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๖. นางรังสี พันธุจินดา ที่ปรึกษา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๗. นางสาวจิตพิสุทธิ์ ไกรประสิทธิ์ ผู้จัดรายการ ๗ ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๘. พ.ต.ท.วรัท วิเชียรสรรค์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๙. นางภัคพิชา จันทรศิริ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นางสาวปณิศา เหลืองวรเมท สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๑. นายวิริยะ รามสมภพ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๒. นางศิริกุล ปัญญาดิลก สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๓. นางสาวสมฤดี กำปั่น	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. นางสุรีย์ ทินกร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นางสุวรรณี ศิลาวิลาศกิจ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. นางสาวกิตติมา คงสำรวย	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๘ นายชำนาญ เตือนวีระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๙. นางสาวฤดี ศรีชะเอม	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รองศาสตราจารย์ ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การตรวจเยี่ยมหน่วยงานรัฐให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและการสัมมนากฎหมายข้อมูลข่าวสาร

ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบการทำงานที่ผ่านมารวม ๒ เรื่อง คือ

เรื่องที่ ๑ เรื่องการตรวจเยี่ยมเพื่อให้คำแนะนำหน่วยงานของรัฐให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ได้ตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐรวม ๓ หน่วยงาน คือเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ตรวจเยี่ยมกระทรวงพาณิชย์ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ตรวจเยี่ยมการทางพิเศษแห่งประเทศไทย และเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ตรวจเยี่ยมการบินไทย โดยทั้ง ๓ หน่วยงานได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถเป็นแบบอย่างได้

เรื่องที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดสัมมนาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมรอยัลซิตี้ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำผลการสัมมนาแจ้งให้ที่ประชุมทราบด้วย

จึงให้ที่ประชุมทราบการดำเนินการดังกล่าว

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๓๙ เรื่อง ดำเนินการเป็นที่ยุติแล้ว ๓๖ เรื่อง และอยู่ระหว่างการพิจารณา ๓ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณาเรื่อง

ร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒ เรื่อง และเป็นเรื่องที่ยุติแล้ว ๑ เรื่อง และอยู่ระหว่างการพิจารณา ๑ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รวม ๑๓ เรื่อง คือ ผลคำวินิจฉัยฯ สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑/๒๕๕๐ - ๑๐/๒๕๕๐ รวม ๑๐ เรื่อง ผลคำวินิจฉัยฯ สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ที่ วท ๑/๒๕๕๐-วท ๒/๒๕๕๐ รวม ๒ เรื่อง และผลคำวินิจฉัยฯ สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ที่ ศก ๑/ ๒๕๕๐ รวม ๑ เรื่อง ซึ่งในการดำเนินการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้นส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ภายใต้กรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์เดือนมกราคม ๒๕๕๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๑๒ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ มติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ แทนประธานที่ลาออก

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เห็นชอบให้เสนอชื่อศาสตราจารย์พิเศษ ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ

เป็นประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจฯ แทนศาสตราจารย์พิเศษ ประสิทธิ์ โฆวิไลกูล ประธานคนเดิมที่ได้ขอลาออก ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๓๑ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ เห็นชอบให้เสนอชื่อศาสตราจารย์พิเศษ ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ เป็นประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจฯ แล้ว จึงเสนอที่ประชุมทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ผลการสัมมนาเพื่อพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้มีมติให้นำข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ไปจัดสัมมนาแล้วนำข้อสรุปไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาถอนร่างเดิมและส่งร่างใหม่แทนนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการจัดสัมมนา เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมรอยัลซิตี้ โดยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ สื่อมวลชน องค์การพัฒนาเอกชน กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเข้าร่วมสัมมนา ผลจากการสัมมนามีข้อเสนอให้ปรับปรุงเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญต่างๆ จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. บทนิยามคำว่าหน่วยงานของรัฐในมาตรา ๔ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าควรจะให้หมายถึงหน่วยงานทุกแห่งที่ได้รับงบประมาณจากรัฐ

๒. การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นให้เพิ่มสัดส่วนภาคสังคม สื่อมวลชน และนักวิชาการให้มากขึ้น ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิควรมาจากการสรรหา และเพิ่มบทบาทให้มากขึ้น พร้อมกับองค์ประกอบในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจำกัดให้น้อยลง ไม่จำเป็นต้องมีผู้แทนจากองค์กรอิสระ

๓. การปรับบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งที่ประชุมได้เสนอว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ควรมีอำนาจหน้าที่เป็นเหมือน "ผู้ตรวจการข้อมูลข่าวสาร" โดยให้ยกสถานะสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานที่มีสถานะเทียบเท่าระดับกรมหรือเป็นองค์กรอิสระ เพราะจะทำให้สามารถกำหนดบทบาทหน้าที่ได้ดีกว่าอยู่ในภาคราชการ และให้สำนักงานฯ เป็นองค์กรในการทำหน้าที่ตรวจประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

๔. การคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ให้มีการเพิ่มมาตรการคุ้มครองให้มากขึ้น

๕. การปรับปรุงอำนาจหน้าที่และค่าตอบแทนของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ที่ประชุมเห็นว่าควรจะเปลี่ยนชื่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นตุลาการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสาร และกำหนดให้มีสถานะพิเศษที่ต้องโปรดเกล้าฯ เพื่อให้ดำรงตำแหน่ง รวมทั้งควรปรับปรุงความเหมาะสมในเรื่องค่าตอบแทนด้วย นอกจากนี้ยังเสนอให้ผู้อุทธรณ์ต้องไปฟ้องศาลปกครองสูงสุด กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย

๖. กำหนดให้มีการเปิดเผย/เผยแพร่ข้อมูลรายงานวิจัย การทดลองบางอย่างที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๗. การกำหนดแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายในส่วนราชการ เพื่อที่จะให้สามารถเป็นกลไกสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานได้ดีขึ้น

๘. การกำหนดบทลงโทษกรณีที่หน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗

๙. กำหนดให้มีสภาประชาชนระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และในระดับชาติ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ และกำหนดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ เพิ่มเติม รวมทั้งให้หน่วยงานสามารถใช้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย ใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานได้ เพื่อเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ของคำวินิจฉัย

นอกจากการประชุมสัมมนาดังกล่าวแล้ว ในการประชุมคณะกรรมาธิการการมีส่วนร่วมของประชาชน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยมีนายโคทม อารียา เป็นประธาน ได้มีการพิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ และร่าง

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีผู้แทนของสำนักงานฯ ร่วมชี้แจงด้วย ในการนี้คณะกรรมการฯ ได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. การจัดตั้งองค์กรควรมีขนาดกะทัดรัด และกรรมการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ควรมีผู้แทนจากภาครัฐมากเกินไป

๒. ควรเพิ่มผู้แทนจากองค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีภารกิจด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า เรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับมีความจำเป็น และเป็นเรื่องที่จะต้องผลักดันให้มีการแก้ไขโดยเร็ว หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับเสร็จเมื่อใด ขอให้จัดส่งให้คณะกรรมาธิการฯ ทราบด้วย เพื่อที่จะได้ช่วยผลักดันให้มีผลบังคับใช้ต่อไปโดยเร็ว

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นควรนำผลการสัมมนา รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมาธิการฯ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาและเห็นสมควรนำผลการหารือมาประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป จึงเสนอที่ประชุมพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นางอรวรรณ ชยางกูร) ให้ข้อสังเกตว่าการจัดตั้งองค์กรควรมีขนาดกะทัดรัด เพราะเป็นเรื่องที่จะกระทบกับงบประมาณแผ่นดิน จึงมีข้อสังเกตว่าต่อไปถ้าจะมีการจัดตั้งองค์กรใหม่ๆ ต้องให้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการตั้งองค์กรนั้น เพราะฉะนั้นในกรณีของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้แล้ว ขอให้นำข้อสังเกตนี้ไว้ใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดตั้งองค์กรด้วย

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอจากการสัมมนาครั้งนี้ ควรจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนหนึ่งอาจจะต้องไปกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องการให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารบังคับใช้กับหน่วยงานทุกแห่งที่ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ประเด็นเรื่องสถานภาพขององค์กรและเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการนั้น ถ้ามีข้อยุติในประเด็นแรกควรแจ้งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญโดยเร็ว

นอกจากนี้ในการยกร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ได้มีการพูดถึง ประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น คือ

๑. การยุบรวมหน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเข้าด้วยกัน ซึ่งยังไม่ได้ข้อยุติแต่เป็นเพียงข้ออภิปรายของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อยุบมารวมด้วยกันแล้วให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตีความรับผิดชอบ ๓ ด้าน ด้านแรกเกี่ยวกับด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ด้านที่ ๒ ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านที่ ๓ ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่จะให้มาอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใหม่ซึ่งจะยุบรวม ๒ หน่วยเข้าด้วยกัน และให้องค์กรใหม่ทำหน้าที่ดำเนินการในรูปแบบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามอำนาจหน้าที่ในแต่ละด้าน และให้มีสำนักงานที่เป็นหน่วยธุรการอยู่ภายใต้กำกับดูแลแต่มิใช่เป็นการบังคับบัญชาของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

๒. เรื่องประสิทธิภาพ อิสรภาพและความโปร่งใสของระบบราชการ ซึ่งจะต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาลในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของราชการควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งตรงกับงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงขอให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องนี้

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ที่ประชุมจะไม่พิจารณาในรายละเอียดของผลการสัมมนา แต่จะพิจารณาว่าจะดำเนินกระบวนการอย่างไรต่อไป เพื่อให้เกิดความชัดเจนได้ผลสรุป เพราะฉะนั้นในประเด็นที่ควรจะนำเสนอในวาระนี้ ที่ประชุมจะพิจารณาว่าเมื่อได้ผลสรุปจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่าถ้าจะมีการปรับปรุงกฎหมายเดิมควรพิจารณาถึงสิ่งที่ได้พัฒนาต่อเนื่องกันมาประกอบด้วย

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ควรหาข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสถานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งควรมีการพิจารณาว่าจะจัดสัมมนาเรื่องนี้อีกหรือไม่

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ให้ความเห็นว่า ในการสัมมนาประกอบด้วย กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมาเข้าร่วมไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรภาคเอกชน ดังนั้นฝ่ายเลขานุการจึงเห็นว่า

ควรจะมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอีกครั้งหนึ่ง

ประธานฯ ให้ความเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะผู้ปฏิบัติจะทราบว่าที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคอย่างไร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงควรสรุปปัญหาที่จะนำไปสู่การปรับแก้ ก็จะชัดเจนมากขึ้น

นายเธียรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรทบทวนว่าปัจจุบันปัญหาการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบันอยู่ตรงไหน ถ้าไม่มีปัญหาก็ไม่ต้องแก้ไข แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ จึงเห็นว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ประชาชนได้รับสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามรัฐธรรมนูญ จึงควรมีบทบาทเป็นผู้ประเมินความโปร่งใส กำหนดหลักเกณฑ์ของความโปร่งใส ส่วนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นผู้ตรวจประเมิน จึงควรปรับหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มากขึ้น การประเมินองค์ความรู้ของราชการ ซึ่งรับผิดชอบงานข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ จะมีประสิทธิภาพในการนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาสามารถรับประเด็นที่เพิ่มเติมไปพิจารณาได้หรือไม่

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คุณพรทิพย์ จาละ) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการสัมมนาในประเด็นต่างๆ และเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจะระบุประเด็นที่เห็นควรแก้ไขให้ชัดเจนก่อน

มติ ที่ประชุมรับทราบผลการสัมมนาและมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสรุปประเด็นที่ได้รับจากผลการสัมมนานอกเหนือจากที่ได้เคยเสนอเป็นร่างแก้ไขไปแล้ว พร้อมทั้งเหตุผลให้ชัดเจน และระบุสภาพปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ เสนอที่ประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๔.๒ นายธีรชัย กอวรกุล ร้องเรียนสำนักงานศาลปกครองไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่านายธีรชัย กอวรกุล ได้ขอให้สำนักงานศาลปกครองเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๖ รายการ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับอำนาจของตุลาการ เจ้าของสำนวนที่พึงปฏิบัติต่อผู้ฟ้องในคดีต่างๆ ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้พิจารณาเรื่องนี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานศาลปกครองได้พยายามทำความเข้าใจ คำขอของผู้ร้องในแต่ประเด็นว่าหมายถึงอะไร และได้มีหนังสือตอบชี้แจงและแนะวิธีปฏิบัติไปให้ผู้ร้องทราบแล้ว โดยที่สำนักงานศาลปกครองได้แจ้งว่า บางเรื่องข้อมูลไม่ได้อยู่ในความครอบครองของสำนักงานศาลปกครอง บางเรื่องได้มีการประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาแล้วสามารถเข้าไปศึกษาเองได้ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของศาล ไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่สามารถให้ได้ นอกจากนี้สำนักงานศาลปกครองได้อธิบายขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ให้ผู้ร้องทราบด้วย นายธีรชัยฯ จึงได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแจ้งว่า สำนักงานศาลปกครองไม่จัดหาเอกสารให้ตามคำขอและหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาให้สำนักงานศาลปกครองปฏิบัติเรื่องนี้ให้ถูกต้อง ทั้งนี้ในการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้เชิญผู้แทนสำนักงานศาลปกครองมาชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งอนุกรรมการฯ ก็มีความเห็นว่าข้อมูลที่ผู้ร้อง ขอทั้งหมดเป็นข้อมูลมีอยู่แล้วสามารถให้ได้ แม้ว่าจะมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงควรแจ้งให้ผู้ร้องมารับเอกสาร และหน่วยงานสามารถเก็บค่าธรรมเนียมการถ่ายสำเนาได้ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ตรวจสอบการบริการของสำนักงานศาลปกครองแล้ว ปรากฏว่าประชาชนสามารถเข้าตรวจค้นได้ตามที่สำนักงานศาลปกครองแจ้งมา ดังนั้นในการประชุมของคณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมจึงเห็นว่าสำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการตามกฎหมายและแจ้งนายธีรชัยฯ ทราบแล้ว คณะอนุกรรมการฯ จึงแจ้งให้นายธีรชัยฯ ทราบเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ ต่อมานายธีรชัยฯ ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ว่าไม่เห็นด้วยกับคำสั่งแจ้งผลของคณะอนุกรรมการฯ โดยอ้างว่า คำสั่งแจ้งผลไม่ปรากฏองค์ประกอบแห่งคำวินิจฉัยและเหตุผลการวินิจฉัยว่า สำนักงานศาลปกครองปฏิบัติชอบด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเด็นใดบ้าง และคณะอนุกรรมการฯ

ทำคำสั่งเสมือนว่าเป็นหน่วยงานผู้ครอบครองเอกสารซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาทบทวนใหม่

ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาเห็นชอบกับคำสั่งแจ้งผลของคณะอนุกรรมการฯ โดยเห็นควรยืนยันผลการพิจารณาเดิมที่อนุกรรมการฯ ได้เคยแจ้งนายธีรชัยฯ ทราบแล้ว

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

เลขานุการฯ (นายสุทธิศักดิ์ เอี่ยมประสิทธิ์) ให้ความเห็นว่า ควรยืนยันตามผลการพิจารณาของอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน เนื่องจากในหนังสือร้องเรียนของนายธีรชัยฯ ขอให้สำนักงานศาลปกครองตอบเพื่อที่จะใช้สิทธิในการอุทธรณ์ตามกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ประเด็นคือ ผู้ร้องต้องการให้อนุกรรมการฯ มีหนังสือถึงสำนักงานศาลปกครอง ให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบผลการพิจารณาที่สำนักงานศาลปกครองแจ้งให้อนุกรรมการฯ ทราบ เพื่อผู้ร้องจะได้มีสิทธิที่จะไปฟ้องศาลปกครองต่อไปได้ ก็ถือว่าถ้าสำนักงานศาลปกครองแจ้งไปแล้วเป็นคำสั่งศาลปกครอง ถ้าผู้ร้องไม่เห็นด้วยก็ฟ้องศาลปกครองได้ จึงขอให้คณะอนุกรรมการฯ ใช้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แจ้งแนวทางปฏิบัติต่อสำนักงานศาลปกครอง

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คุณพรทิพย์ จาละ) ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนดำเนินการ เท่ากับอนุกรรมการฯ ดำเนินการแทนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว ดังนั้นคณะอนุกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงควรเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการฯ

มติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แจ้งยืนยันผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนให้นายธีรชัย กอวรกุล ทราบอีกครั้งหนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านบึงขอความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านบึงขอความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้ ค่าธรรมเนียมขอสำเนาจากเครื่องคอมพิวเตอร์กระดาษเอ ๔ สีหน้าละ ๑๐ บาท ขาวดำหน้าละ ๓ บาท ค่าธรรมเนียมการขอสำเนาลงบนแผ่นดิสเก็ต แผ่นละ ๕ บาท ซีดี-รอมแผ่นละ ๒๐ บาท โดยผู้ขอข้อมูลต้องนำแผ่นมาเอง โดยเปรียบเทียบกับค่าธรรมเนียมของรัฐแห่งอื่นที่ได้เคยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว ปรากฏว่า คำขอนี้ไม่เกินจากอัตราค่าธรรมเนียมที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเคยให้ความเห็นชอบหน่วยงานไว้แล้ว เว้นแต่ในเรื่องค่าธรรมเนียมการขอสำเนาจากเครื่องคอมพิวเตอร์กระดาษเอ ๔ สี ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังไม่เคยอนุมัติให้กับหน่วยงานใด แต่เมื่อคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมลข่าวสารของทางราชการได้พิจารณาเปรียบเทียบกับราคาในท้องตลาดแล้ว ปรากฏว่าราคาที่สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านบึงเสนอขอความเห็นชอบครั้งนี้มีราคาถูกกว่าราคาในท้องตลาด คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าธรรมเนียมดังกล่าว ตามที่สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านบึงเสนอ จึงเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายเธียรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลว่าในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เขียนไว้ว่าต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเคยมีประกาศเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารมาแล้ว ที่ผ่านมาในทางปฏิบัติถ้าไม่เกินมาตรฐานกลางที่วางไว้ตามประกาศฯ ก็ขออนุมัติไปได้เลย แต่ถ้าไม่เป็นไปตามมาตรฐานกลาง ก็จะขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็น ควรตั้งคณะอนุกรรมการฯ ชุดหนึ่งสำหรับพิจารณาอนุมัติเรื่องค่าธรรมเนียมแล้วแจ้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ โดยใช้หลักเกณฑ์เดิม

ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรฯ (นายสุทธิพร จีระพันธุ) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับมูลค่าของข้อมูลข่าวสารว่า ขณะนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำลังพิจารณาข้อเสนอเกี่ยวกับมูลค่าของข้อมูลข่าวสารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า การขอข้อมูลทั้งฐานข้อมูลและใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารนั้น คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วว่าจะให้ทั้งฐานข้อมูลไม่ได้ แต่ให้เจาะจงสถานที่ เวลาที่ต้องการมาได้ พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบว่าเอกสารหรือข้อมูลที่ต้องการคืออะไร แต่หากขอทั้งหมดอาจจะกระทบต่อความมั่งคง ก็จะต้องปฏิเสธ

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ขณะนี้ยังไม่มีการตั้งอนุกรรมการฯ ขึ้นมาศึกษาประเด็นมูลค่าของข้อมูลข่าวสาร

นายเธียรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เรื่องของการใช้ข้อมูลของภาครัฐ ในอนาคตอาจจะต้องใช้นโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือระดับของรัฐบาลมาดำเนินการ

มติ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านบึง เรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารได้ตามที่เสนอ

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการศึกษารายละเอียดราคาในท้องตลาด และจัดทำมาตรฐานการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นการทั่วไปเพิ่มเติมจากประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาค่ารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ที่ประกาศเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และให้รายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบต่อไป

๓. การหารือประเด็นการหารายได้จากมูลค่าของข้อมูลข่าวสาร มอบหมายให้ นายเธียรชัย ณ นคร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไปพิจารณาหาข้อสรุปและเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๕.๒ โครงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นสมควรจัดทำโครงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ เพื่อประเมินผลความรับรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในระดับกระทรวง กรมและจังหวัด เพื่อจะได้นำผลการประเมินไปกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมและแก้ปัญหาได้ตรงประเด็น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะมีการมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ผ่านการทดสอบ จากประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามโครงการทดสอบนี้

มติ ที่ประชุมรับทราบ และมีมติดังนี้

๑. เห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการตามโครงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ และรายงานผลการดำเนินการเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบต่อไป

๒. ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีโครงการที่จะดำเนินการในลักษณะตามข้อ ๑ ให้สามารถดำเนินการไปได้ เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้นำผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ

๕.๓ ข้อบังคับตำบลซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาให้ถือเป็นกรณีที่กฎหมายเฉพาะไม่ได้กำหนดการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอื่นไว้ จึงถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ข้อบังคับตำบลซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาให้ถือเป็นกรณีที่กฎหมายเฉพาะไม่ได้กำหนดการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วย

วิธีการอื่น จึงถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นควรเสนอเรื่องนี้ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา เพื่อปรับแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ในมาตรา ๗๑ วรรคสาม ให้ครอบคลุมถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรจะพิจารณาหรือแจ้งให้หน่วยงานทราบว่ามีคำพิพากษาในลักษณะนี้ โดยไม่ต้องแก้กฎหมาย เพราะถ้าจะแก้กฎหมายต้องรอคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดก่อน

นายขวัญชัย วสวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรมอบให้ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยไปศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นก่อน

ประธานฯ สรุปว่า คำพิพากษาของศาลปกครองกลางให้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา และแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๔๑๖/๒๕๔๗ รวมทั้งมีข้อสังเกตว่าจะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพราะการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษานั้นอาจจะล่าช้า ดังนั้นข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทกฎหมายแล้ว

มติ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. ให้คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการแจ้งยืนยันแนวทางตอบข้อหารือของอนุกรรมการฯ ที่ได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบแล้ว อีกครั้งหนึ่ง

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบแนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

๓. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการร่างประเด็นที่กฎหมายเฉพาะไม่ได้กำหนดการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการอื่นไว้ ให้ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องจัดพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป เสนอไว้ในร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

๕.๔ การปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้เสนอเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้ที่ประชุมพิจารณา

มติ ที่ประชุมมีมติให้นำเรื่องการปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต เสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

นายนคร เสรีรักษ์
ผู้จดรายงานการประชุม